

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نگاهی به علوم قرآنی

آیت الله محمد باقر ملکی میانجی

ترجمه

به اهتمام

علی نقی خدایاری

علی ملکی میانجی

سرشناسه: ملکی میانجی، ۱۲۸۴ - ۱۳۷۷
 عنوان و پیچیدآوران: نگاهی به علوم قرآنی / مؤلف: محمدباقر ملکی میانجی؛ ترجمه علی نقی خدایاری؛ به اهتمام علی ملکی میانجی
 مشخصات نشر: مشهد: ولایت، ۱۳۸۹
 مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۰۲
 پادداشت: فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.
 پادداشت: کتاب حاضر عمدتاً از مقدمه جزء اول تفسیر مباحث البیان و دیگر آثار تفسیری و کلامی و نیز پارهای از موارد به صورت استفاده
 حضوری و شفاهی، انتساب و نگارشی و ویرایش یافته است.
 پادداشت: کتابنامه ص ۱۹۳ - ۱۹۶ همچنین به صورت زیر نویس.
 موضوع: قرآن - علوم قرآنی
 شناسه اثر و ده: خدایاری، علی نقی، مترجم
 شناسه اثر و ده: ملکی میانجی، علی
 رده بنفی کشور: BP ۶۹/۹
 نشانه اثر: ۸۸ ن ۷ /
 رده محلی: ۲۹۷/۱۵

ولایت

انتشارات ولایت

نگاهی به علوم قرآنی

مؤلف: آیه الله محمدباقر ملکی میانجی

ترجمه: علی نقی خدایاری

به اهتمام: علی ملکی میانجی

ویراستار: رضا بابائی

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۹

قطع کتاب: رقعی / ۲۰۰ صفحه

ناشر: انتشارات ولایت

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۰۲

مرکز پخش: مشهد مقدس - خیابان خسروی نو - ابتدای بازار فرش

تلفن: ۰۹۱۵۱۵۷۶۰۰۳ - ۲۲۲۱۳۱۷

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

فهرست

۷	مقدمه‌ی چاپ اول.....
۱۱	۱- فضیلت قرآن.....
۱۱	فضیلت قرآن و لزوم تدبیر در آن.....
۱۱	الف (قرآن.....
۱۲	ب (احادیث.....
۱۷	تجلی خدا در قرآن.....
۱۹	عصمت ذاتی قرآن.....
۲۰	نقش مهمی قرآن.....
۲۳	۲- حجّیت ظواهر قرآن.....
۲۳	مبارزه پیامبر (ص) به وسیله قرآن.....
۲۵	مراتب استفاده از قرآن.....
۲۶	خطاب عمومی قرآن.....
۲۷	اختلاف در دریافت خطاب عام.....

۳۰	خطاب ویژه قرآن
۳۲	حلّ یک تعارض
۳۳	تعلیم قرآن
۳۵	تعلیم؛ تذکّر
۴۱	۳- انزال و تنزیل
۴۲	طرح و بررسی آرای کشف و المنار
۴۴	انزال و تنزیل در تفسیر المیزان
۴۷	نقد و بررسی
۵۹	جمع بین نزول دفعلی و تدریجی قرآن
۶۳	۴- محکم و متشابه
۶۳	محکم و متشابه در قرآن و احادیث
۷۲	بررسی چند نظریه
۷۷	محکم و متشابه در المیزان
۸۰	نقد و بررسی
۸۵	۵- تفسیر و روش صحیح آن
۸۵	معنای تفسیر
۸۷	نقد روش تفسیری المیزان

۶- تفسیر به رأی ۹۷

معنای تفسیر به رأی ۹۹

پیامدهای تفسیر به رأی ۱۰۳

نگاهی به روش تفسیری صحابه و تابعان ۱۰۸

۷- تأویل ۱۱۹

معنای تأویل ۱۲۲

عرصه تأویل ۱۲۴

الف (آیات ۱۲۵

ب (روایات ۱۲۵

عالمان به تأویل ۱۲۷

راسخان در علم ۱۳۲

ارزیابی چند نظریه ۱۳۶

نمونه‌هایی از تأویل‌های ناروا ۱۳۸

۸- نسخ ۱۴۳

معنای نسخ ۱۴۳

نسخ در نظام هستی ۱۴۵

نسخ و مشیت ازلی ۱۴۸

معنای اصطلاحی نسخ ۱۴۹

۱۵۱	۹- بداء
۱۵۱	شناخت بداء
۱۵۴	اهمیت بداء
۱۵۶	مشیت ازلی در دیدگاه وحی
۱۵۸	بداء در معارف الهی و معارف بشری
۱۵۹	بداء، بر پایه علم و آگاهی
۱۶۱	آثار اعتقاد به بداء
۱۶۱	الف) احادیثی که دعا را برگرداننده قضا، می شناساند
	ب) احادیث ناظر به وقوع بداء به سبب صله ارحام و پرداخت
۱۶۴	صدقه و زیارت حضرت سید الشهداء علیه السلام
۱۶۷	۱۰- اعجاز و تحدی قرآن
۱۶۷	ضرورت اعجاز
۱۷۰	اعجاز قرآن
۱۷۳	وجه تحدی و اعجاز قرآن
۱۷۵	چند نمونه تاریخی از تأثیر قرآن
۱۸۳	اعجاز قرآن در حوزه تعلیم و معارف
۱۹۰	قرآن؛ کلام خدا
۱۹۳	فهرست منابع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه‌ی چاپ اول

اندیشه و دانش اسلامی در رهگذر قرون و اعصار و امدار کتاب خداست. جایگاه والا و شأن بلند قرآن مجید و نقش جامع این رکن اساسی، از آنجاست که قرآن «قول ثقیل» است: «إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا»^۱؛ هیچ چیز قابل سنجش با قرآن نبوده و نمی‌توان چیزی را با آن برابر و هم سنگ نهاد. این کتاب مقدس، ثقل اکبر و بزرگتر جانشین، از دو خلیفه گران سنگ پیامبر (صلی الله علیه و آله) - قرآن و عترت - می‌باشد.

از این رو پدید آمدن حوزه فرهنگی و کوشش‌های معرفتی در قلمرو آموزه‌های برتر قرآن کریم، با به ثمر نشستن کتابهای تفسیری همراه بوده است. از طرفی علوم و اصطلاحات قرآنی در صدر آثار تفسیری نشسته است. تعمیق فرهنگ اسلامی، و رسیدن به ژرفای معرفت خالص قرآنی ضرورت تلاش هرچه بیشتر شناخت علوم

قرآنی و ترسیم مرز بندی و تبیین صحیح مفاهیم آن را در برابر چشمان تیزبین فرهیختگان می‌نهد.

ارائه این اثر کوششی است هر چند اندک در این راستا .

مؤلف محترم حضرت آیه الله محمدباقر ملکی میانجی - اطال الله بقائه^۱ فقیه و مفسر قرآن و استاد معارف اهل بیت (علیهم السلام)، یکی از عالمان و استادان مکتب معارفی خراسان است. ایشان از اوان ورود به شهر مقدس قم به سال ۱۳۷۸ هـ. ق همت خود را به تحقیق و تدریس در موضوعات فقهی و کلامی و تفسیری بسیج نمودند. بخشی از آثار ایشان به زور طبع آراسته است و بخشی هم مخطوط و یا در حال طبع است: توحید الامامیه در کلام، مناهج البیان فی تفسیر القرآن در شش جلد، شامل چهار جزء از اول قرآن و دو جزء از آخر آن، بدایع الکلام فی تفسیر آیات الاحکام و

اثر حاضر عمدتاً از مقدمه جزء اول تفسیر مناهج البیان و دیگر آثار تفسیری و کلامی و نیز پاره‌ای از موارد به صورت استفاده حضوری و شفاهی، انتخاب، ترجمه، نگارش و ویرایش یافته است. پس از ترجمه با اهتمام و همکاری شایسته فرزند مؤلف گرانقدر، برادر دانشور جناب آقای علی ملکی میانجی سامان تازه‌ای

۱ - حضرت آیه الله ملکی میانجی، اندکی پس از انتشار این اثر در ۱۵ خرداد ۱۳۷۷ ش به لقاء الله پیوست. خداوند ایشان را با اولیاء خود محشور گرداند.

از مطالب ترجمه شده به منظور ارائه بهتر مباحث صورت گرفته است. همچنین ویرایش این اثر قرآنی با مساعی ارجمند برادر فاضل جناب آقای رضا بابایی به انجام رسیده است.

ضمن تشکر و قدردانی از زحمات بی دریغ آنان، توفیق همه طالبان و پژوهشیان قرآنی را در اعتلا و تقویت مبانی و ترویج معارف مکتب حیات بخش تشیع از درگاه اقدس ربوبی خواستارم.

و من الله التوفیق و علیه التکلان.

بهار ۱۳۷۷ - قم - علی نقی خدایاری